

Sammanträdesdatum
2014-04-01

Dnr 2014/484 - 13

§ 88

Bokslut 2013 för Sala kommun

Beredning

Bilaga KS 2014/57/1, Årsredovisning 2013

Bilaga KS 2014/57/ 2, indikatorsammanställning 2013

Bilaga KS 2014/57/3, begäran om tilläggsbudget i 2014 års driftanslag

Bilaga KS 2014/57/4, begäran om tilläggsanslag investeringar 2013 till 2014

Bilaga KS 2014/57/5, nämndernas protokoll

Bilaga KS 2014/57/6, nämndernas/förvaltningarnas internkontroll 2013

Bilaga KS 2014/57/7, bolagens årsredovisningar

Handling inkommer,

Bilaga KS 2013/57/8, socialdemokraternas förslag till Bokslut 2013

Ekonomichef Lennart Björk, controller Inger Lindström och redovisningsekonom Anna Cedervång deltar vid ärendets behandling.

Per-Olov Rapp (S) föredrar socialdemokraternas förslag till bokslut 2013 för Sala kommun.

Protokollsanteckning

Det antecknas i protokollet att Alliansen lämnar sitt förslag till bokslut 2013 vid kommunstyrelsens sammanträde.

Yrkanden

Per-Olov Rapp (S) yrkar

att ledningsutskottet föreslår att kommunstyrelsen dels hemställer att kommunfullmäktige beslutar

att godkänna de i bokslutet vidtagna bokföringsåtgärderna,

att godkänna de av nämnderna/styrelsen redovisade budgetavvikelserna,

att fastställa tilläggsbudget för 2014 års driftanslag med 2.500 tkr

att fastställa tilläggsbudget och justering av investeringsbudget för 2014-2016

i enlighet med Bilaga KS 2014/57/8, samt

att fastställa Hälsobokslut 2013 för Sala kommun

dels att kommunstyrelsen för egen del beslutar

att godkänna de av nämnderna upprättade internkontrollplanerna för 2013

BESLUT

Ledningsutskottet föreslår att kommunstyrelsen dels hemställer att kommunfullmäktige beslutar

att godkänna de i bokslutet vidtagna bokföringsåtgärderna,

att godkänna de av nämnderna/styrelsen redovisade budgetavvikelserna,

att fastställa tilläggsbudget för 2014 års driftanslag med 2.500 tkr

att fastställa tilläggsbudget och justering av investeringsbudget för 2014-2016

i enlighet med Bilaga KS 2014/57/8, samt

att fastställa Hälsobokslut 2013 för Sala kommun

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum
2014-04-01

forts § 88

dels att kommunstyrelsen för egen del beslutar

att godkänna de av nämnderna upprättade internkontrollplanerna för 2013

Utdrag
kommunstyrelsen

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

KOMMUNSTYRELSEN
Per-Olov Rapp

SALA KOMMUN	
Kommunstyrelsens förvaltning	
Ink. 2014 -04- 0 2	
Diarienum: 2014/481	Aktbilaga 12
Dpb:	

Socialdemokraternas förslag till Bokslut 2013

Det ekonomiska resultatet för Sala kommun 2013 är rekordhögt, +65,1 mkr. Resultat överstiger avsevärt budgeterat överskott på +9 mkr. I resultat ingår dock *jämförelsestörande intäkter* på +29,9 mkr, främst engångsåterbetalningar med +20,4 mkr från AFA Försäkring samt utbetald prestationsersättning för arbete kring de mest sjuka äldre med +7,7 mkr.

I jämförelse mot budget erhöles extra skatteintäkter, stats- och utjämningsbidrag +8,8 mkr och +2,4 mkr, sammanlagt +11,2 mkr. Årets avskrivningar är 1,7 mkr lägre än budgeterat. Efter balanskravutredning och realisationsvinstbeskattning på 4,9 mkr uppgår resultatet till +60,2 mkr, vilket innebär att kommunen uppfyller balanskravet med kraftigt råge, 6 %.

Under året har nämnderna fått utökade anslag i tilläggsbudgetar med +4,1 mkr. Nämnderna redovisar totalt en nettoavvikelse på +28,5 mkr. De största överskotten visar kommunstyrelsen, +22,3 mkr och Bildnings- och lärandenämnden, + 9,5 mkr. Vård- och omsorgsnämnden redovisar ett underskott på minus 3,4 mkr.

Den totala investeringsbudgeten på 165 mkr lämnar ett överskott på +61,2 mkr. Det kan huvudsakligen hänföras till icke genomförda åtgärder inom tekniska kontoret/kommunstyrelsens lokalprogram +28,9 mkr, VA-program +17,7 mkr och gatuprogram +4 mkr.

Under fler år har de budgeterade investeringarna oftast varit högre än i bokslut redovisade genomförda investeringar. Det påverkar verksamhetsutrymmet genom avskrivningar och finansiella kostnader och binder resurser som skulle kunna använts till annat ändamål. En annan effekt är att avsevärda belopp förts över till kommande år i tilläggsbudget och därmed successivt ökat investeringsvolymen. Budgeten 2013 kompletterades med tilläggsanslag på +30,8 mkr. En betydligt stramare investeringsbudget bör iakttas i framtiden.

När reviderad budget 2013-2015 antogs av fullmäktige i dec 2012 beräknades läget på arbetsmarknaden fortsätta försvagas en bit in i 2013. Det var först framåt halvårsskiftet 2013 som tillväxten antogs få bättre fart. Det fick till följd att en mycket stram budget beslutades av kommunfullmäktige för år 2013.

Kommunstyrelsen

Verksamheterna stod inför stora prövningar. Kommunstyrelsen ålades av fullmäktige en besparing på 4,2 mkr. Bildnings- och lärandenämnden fick en besparing på 1 mkr. För att klara trygghet och säkerhet i befintliga vård- och omsorgsboenden förstärktes vård- och omsorgsnämndens personalbudget med + 5,2 mkr.

Under hösten 2012 antog kommunstyrelsen en 15-punkts åtgärds- och kontrollprogram för att säkra den ekonomiska stabiliteten med en stark och uthållig ekonomi samt klara god ekonomisk hushållning. Åtgärderna har följts upp kontinuerligt i samband med månadsuppföljningarna.

Delårsrapporten per den 31 augusti visade att Sala kommun på en stabil ekonomi och en ekonomi i balans. Både delårsresultatet och helårsprognosen uppfyllde balanskravet. För 2013 pekade resultatet mot ett överskott på +39 mkr. Återbetalning från AFA-försäkring med +20,0 mkr och ökade skatteintäkter, bidrag och utjämning gentemot budget med +10,3 mkr förklarade till stor del avvikelsen från det budgeterade resultatet på +9 mkr.

Kommunstyrelsen har under året genomfört åtta (8) månadsuppföljningar av ekonomin. Beräknad årsbudgetavvikelse rapporterades under första halvan av året endast av kommunstyrelsen, maj månad +1,5 mkr. Under andra halvan av året galopperade kommunstyrelsens avvikelse kraftigt, i november + 10,4 miljoner.

Bildnings- och lärandenämnden redovisade årets första avvikelseprognos först i samband med månadsuppföljningen i november +2,3 mkr. Månadsuppföljning december visade +5,3 mkr. Vård- och omsorgsnämndens prognoser har under hösten visat marginella svängningar, månadsuppföljning november - 5 mkr.

Månadsuppföljning november 2013 (KsLu 17 dec) visade sammanlagt på ett årsresultat på +49,2 mkr i årsresultat, varav +34,3 mkr i engångsintäkter under löpande år. Den *reella* resultatförbättringen pekade alltså på +15,1 mkr. Ledningsutskottet beslöt lägga redovisningen till handlingarna.

Kommunstyrelsens ledningsutskott fick i samband med sammanställning av årsbokslut i jan 2014 information om att Bildnings- och lärandenämnden förväntades ge ett överskott på +9,5 mkr för 2013. Kommunchefen redovisade ett resultatutfall på + 22,4 mkr för kommunstyrelsen. Samtidigt rapporterades Vård- och omsorgsnämndens resultat, - 3,4 mkr. Det prognostiserade överskott i förhållande till rapport i december 2013 ökade alltså för KS och BLN med nästintill 100 %.

Det s.k. "oväntade gigantiska överskottet" eller "räknemissen" som debatteras livligt i media i februari var dock till över 70 % kända och godkända av ledningsutskottet.

Vid en närmare analys kan konstateras att nämndernas överskott huvudsakligen beror på ekonomiska intäktsförstärkningar av engångskaraktär, personalvakanser och för kommunstyrelsens del sänkta verksamhetskostnader (bl. a. samhällsfinansierade resor och kollektivtrafik +4,2 mkr, lokalförvaltarna +3 mkr, VA-verksamhet + 4,1 mkr samt Medborgakontoret + 2,4 mkr).

Kommunstyrelsen

Av Bildnings- och lärandenämndens överskott på +9,5 mkr beror 89 % på ökade bruttointäkter. Personalkostnaderna har minskat med ca 3 mkr till följd av naturliga avgångar, avgång med pensionsförstärkning samt personalminskning på kulturskolan. Ingen lärare i det offentliga skolväsendet har blivit uppsagd p.g.a. arbetsbrist.

Dagens Samhälle skriver i nr 12 2014 att det är lätt att lockas in i lyxfällan när kontona är laddade med så mycket extrapengar". Det känns angeläget påpeka två saker i detta sammanhang. För det första. Överskott ett år kan inte föras över till drift ett annat år annat än att det försämrar resultaträkningen det året. Överskott ett år kan användas till bl. a framtida investeringar, avbetalning av lån, avsättning till pensionsskulden eller utökning av resultatutjämningsreserven. För det andra. Vid en djupgranskning visar årets resultat på underskott i *verksamhetskostnader* för Bildnings- och lärandenämnden på -6,6 mkr och för Vård- och omsorgsnämnden på - 6 mkr. Det inger bekymmer.

Den ekonomiska kontrollen i uppföljning är i hög grad beroende på nämndernas inrapporterade siffror och kommentarer till och från ekonomikontoret. Rutiner och dialog behöver utvecklas i och kring månadsrapporterna för att tydliggöra för kommunstyrelsen det ekonomiska läget och eventuella korrigerande beslut under året om ekonomiska besparingar eller ytterligare satsningar. Med erfarenhet av nämndernas och kommunstyrelsens resultat 2013 behöver kommunstyrelsen se över ekonomistyrningen och förstärka de ekonomiska kontrollverktygen som ett led i uppsiktsplikten. Numera deltar förvaltningschefer med resp. ekonom och för kommunstyrelsen även kontorschefer, under ledningsutskottets månadsuppföljningar. Redovisning sker mer ingående kring fakta bakom siffrorna, aktuellt läge och utvecklingstendenser.

Styrelsen, nämnderna och förvaltningarna har alla aktivt bidragit till att på ett kostnadseffektivt sätt bedriva verksamheten. Årets resultat innebär att Vård- och omsorgsnämndens underskott inte behöver belasta 2013 års budget. Däremot är det viktigt att styrelsen och nämnderna uppmärksammar kostnadsutvecklingen i den mån den inte kompenseras av ökade långsiktigt hållbara intäkter eller långsammare kostnadsutveckling.

Sammantaget har kommunen ur ett finansiellt perspektiv god ekonomisk hushållning och nettokostnadsökningen under året är betydligt lägre än skatteinkomster, statsbidrag och utjämning. Glädjande steg inkomstutjämningsbidraget markant liksom att kostnaderna för LSS- utjämning i år.

Till god ekonomisk hushållning hör också hur väl verksamhetsmålen i den strategiska planen har uppfyllts. Mätbarheten åstadkoms med hjälp av så kallade indikatorer. Indikatorerna visar att på flera områden är målen endast delvis uppfyllda eller så saknas indikatorer. Kommunen har endast delvis uppnått god ekonomisk hushållning avseende verksamheterna. En översyn och förbättring av indikatorerna behövs inför kommande strategiska planer. Inte minst är det viktigt i samband med anpassning av strategisk plan 2014-2016 till EU 2020-strategin.

Kommunstyrelsen

Sedan 2010 deltar Sala kommun i Sveriges Kommuner och Landstings (SKL) projekt Kommunens kvalitet i korthet – KKIK. Mätningen ger de förtroendevalda ett utmärkt stöd i dialogen med medborgarna om kommunens verksamhet men också inspiration till att utveckla styrningen mot ökat fokus på resultat och internt utvecklings- och förbättringsarbete. Kommunens kvalitet bedöms ur fem perspektiv: tillgänglighet, trygghet, information och delaktighet, effektivitet och som samhällsutvecklare.

2013 års mätning visar ett antal starka sidor (kostnader för särskilt boende, serviceutbud hemtjänst samt andel inköpta ekologiska livsmedel) men också ett antal viktiga förbättringsområden (t.ex. bemötande av medborgare, trygghet, ungdomar i socialtjänsten och andel med försörjningsstöd). Förbättringar i jämförelse med föregående år är bl. a. väntetid förskoleplats, kostnad för barn i förskolan samt andel som fullföljer gymnasiet. Försämringar i jämförelse med föregående år är bl. a. andel elever i årskurs 9 som är behöriga till ett yrkesprogram på gymnasiet och kostnad per vårdtagare inom hemtjänsten.

Sala kommunen fortsätter visa goda hälsoreultat. Sjukfrånvaron ligger sedan några år tillbaka stabilt under 5 % jämfört med 12,25% år 2004. Året visar en liten ökning med 0,2 % jämfört med 2012. Ca hälften av sjukfrånvaroorsaken är medicinska besvär såsom förkylning och influensa. Det kan i hög grad hänföras till influensaepidemin vårvintern 2013. Det är naturligt att kurvan planar ut men ett fortsatt aktivt rehabiliteringsarbete, arbetsmiljöarbete och friskvårdsinsatser är nödvändigt för att kunna bibehålla låg sjukfrånvaro. Den sedan några år skärpta tillämpningen av sjukförsäkringsreglerna bidrar förmodligen till den över åren lägre sjukskrivningsnivån.

Långtidssjukfrånvaron ligger sedan 2011, stabilt kring 42 % av totalt antal sjukskrivna. Sjukfrånvaron för kvinnor är fortsatt låg medan männen sjukfrånvaro ökat sedan 2010. Sjukfrånvaron för kvinnor har minskat något 4,7 % (5,0 %), för män har den ökat till 4,3 % (3,7 %). De åldersgrupper som uppvisar kraftigast sänkning av sjukfrånvaron sedan 2006 är medarbetare 30-49 år och 50 år och äldre, en halvering för dessa gruppers sjukfrånvaro sedan 2006. Fortfarande är sjukfrånvaron lägst i åldersgruppen 29 år och yngre. Av statistiken framgår att 66 % av Sala kommuns medarbetare inte haft någon sjukfrånvaro alls under 2013, en klar förbättring med 24 % -enheter sedan föregående år.

Befolkningsutvecklingen var positiv även under 2013. Nettoökning var +173 personer. Sala kommun har därmed vid årets slut 21 769 invånare. Kommunen uppvisar 2013 ett "0-balanserat" födelseöverskott men ett positivt inflyttningsnetto med +138 personer från övriga Sverige och +75 från utlandet. Antalet personer som avled under 2013 blev 221 personer, antalet födda uppgick till 221 personer. Antal personer som flyttade in till kommunen under förra året var 1 192, antalet utflyttande från kommunen var 1 019 personer. Faktiskt mottagna flyktingar enligt ersättningsförordningen var under året 89 st.

Kommunstyrelsen

Andra viktiga händelser under året har varit utbyggnad av kommunens stamnät för bredband, Upptåget med tät och stabil trafik Sala-Uppsala, nytt kollektivtrafikupplägg med fler bussturer i Sala kommun, strategiska markförvärv (bl. a Sala station och fastigheter Östra kvarteren) samt flytt av verksamheten på Lindgården till lediga lokaler på Parklängan.

Begäran om tilläggsbudgetering utifrån bokslut 2013

Den senaste skatteunderlagsprognosen i februari 2014 visar starkare skatteunderlagstillväxt i år men svagare 2015. Konjunktoren ser ut att vända upp och väntas bli fortsatt stark i år. För helåret 2014 beräknas svensk BNP öka med 2,6 procent att jämföra med 0,9 procent i fjol.

En ökad tillväxt i vår omvärld innebär att den svenska exporten börjar växa åter igen. Även näringslivets investeringar vänder upp. Betydande ökning förutses ske också i kommunsektorns investeringar. Ett omslag från vikande till ökade lagerinvesteringar i industrin och handeln bidrar också till att förstärka efterfrågan.

Sänkta skatter, låg inflation, låga räntor och växande sysselsättning medverkar till att hushållens reala inkomster stiger i relativt snabb takt. Hushållens sparande har under två års tid legat på en mycket hög nivå. Hushållens konsumtionsutgifter förväntas framöver att växa i snabbare takt och att nivån på sparandet efterhand reduceras. Det ger ytterligare draghjälp till tillväxten i den svenska ekonomin.

Sysselsättningen bedöms fortsätta öka i år vilket bidrar till att läget på den svenska arbetsmarknaden gradvis förbättras. Nedgången i arbetslösheten blir dock på ett års sikt begränsad. Det fortsatt svaga arbetsmarknadsläget håller tillbaka pris- och löneutvecklingen. Löneökningarna fortsätter att understiga 3 procent och inflationen mätt som KPIX håller sig runt 1 procent.

Den låga inflationen begränsar skatteunderlagets tillväxt. I reala termer, dvs. efter avdrag för pris- och löneökningar, är däremot skatteunderlagets tillväxt fortsatt stark. I år begränsas tillväxten till 1,3 procent till följd av sänkta pensioner, men det är ändå en bra bit över den trendmässiga tillväxten på 0,9 procent. Åren 2015-2017 växer skatteunderlaget med omkring 2 procent per år i reala termer.

Den senaste skatteunderlagsprognosen visar på en resultatförbättring 2014 med ca + 6,8 mkr till +10,2 mkr. Till kommunstyrelsens förfogande ur eget kapital finns anslaget 1 mkr 2014. Hittills ha redan 873 tkr förbrukats ur kontot.

Kostnadstrycket är kommunernas och landstingens stora utmaning. Att befolkningen växer och att antalet invånare i olika åldersgrupper förändras ställer stora krav på skola, vård och omsorg. Därutöver ökar kostnaderna till följd av ofinansierade statliga beslut och ambitionshöjningar. Trots att skatteunderlaget utvecklas förhållandevis starkt i år blir det svårt att klara tillfredsställande resultat på några års sikt. Sala kommun behöver ta höjd för en stark ekonomi för att klara framtida åtaganden inom skola och äldreomsorg samt för att kunna göra framtidsinriktade investeringar.

Kommunstyrelsen

Framställningar om tilläggsbudgetar på investeringssidan måste prövas restriktivt. Inte bara för att det påverkar verksamhetsutrymmet genom avskrivningar och finansiella kostnader utan också för att kommunen närmar sig taket för upplåning i Kommuninvest. En hög volym innebär också stora krav på hög takt i genomförandet. Under senare år har ca 1/3 av beslutade investeringar inte genomförts. Beslutad volym på investeringar i Strategisk plan 2014-2016 är knappt 111,7 mkr.

Utgångspunkten för en god ekonomi är det statliga balanskravet varför budgeterna över en flerårsperiod måste innebära ett resultat som långsiktigt vidmakthåller en god ekonomisk ställning. Målet om 2 % vinstmarginal utan jämförelsestörande poster bör uppnås inom de närmaste åren.

Begäran om tilläggsbudget i 2014 års driftanslag**Kommunstyrelsen/Medborgarkontor 1 285 tkr**

1 285 tkr för bidrag till cykelleder

Kommunstyrelsen/Tekniskt kontor 2000 tkr

Lokalförvaltarna. Underhåll Ösby.

Kommunstyrelsen/ Räddningstjänst/Civilförsvaret 500 tkr

Statliga bidrag för ändamål som är kopplade till ansvar 19 Civilförsvaret och som uteblivit 2013.

Förslag: Överföring av bidrag till underhåll Ösby 2000 tkr och Räddningstjänst 500 tkr. Sammanlagd driftöverföring 2 500 tkr. I 2014 års budget ligger redan 1 mkr för cykelleder vilket torde räcka innevarande år. För 2015 finns inga anslag upptagna.

Begäran om överföring av investeringsanslag till 2014**Kommunstyrelsen/kommunstyrelsens förvaltning 49 466 tkr**

varav

Medborgarkontor

- Hemsidan 450 tkr
- Bredband landsbygden 1 471 tkr

Tekniskt kontor

- Gatuprogram 3 472 tkr
- VA-program 15 317 tkr
- Parkprogram 275 tkr
- Tekniskt serviceprogram 687 tkr
- Gruvans vattensystem 1 619 tkr

Kommunstyrelsen

- Lokalprogram 25 225 tkr

Räddningstjänsten 950 tkr

- Krisberedskap 472 tkr
- Krisberedskap övergripande ACC LEH 478 tkr
-

Förslag: Begärda överföringar Kommunstyrelsen 49 466 tkr beviljas

Bildnings- och Lärandenämnden 290 tkr

- Inköp av trailer, Ösby 290 tkr

Förslag: Begärd överföring Bildnings- och lärandenämnden 290 tkr beviljas

Vård- och omsorgsnämnden

- Arbetstekniska hjälpmedel 1 070 tkr

Förslag: Begärd överföring Vård- och omsorgsnämnden 1 070 tkr beviljas

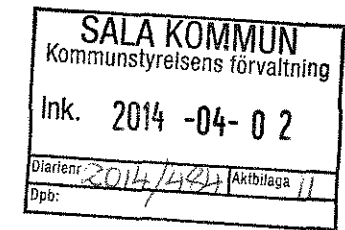
Summa begärda och beviljade överföringar till 2014 **50 826 tkr**

Jag föreslår att kommunstyrelsen hemställer
dels att kommunfullmäktige beslutar
att godkänna de i bokslutet vidtagna bokföringsåtgärderna,
att godkänna de av nämnderna/styrelsen redovisade budgetavvikelserna,
att fastställa tilläggsbudget för 2014 års driftanslag med 2 500 tkr
att fastställa tilläggsbudget och justering av investeringsbudget för 2014-2016
i enlighet med förslag ovan, samt
att fastställa Hälsobokslut 2013 för Sala kommun
dels att kommunstyrelsen beslutar för egen del
att godkänna de av nämnderna upprättade internkontrollplanerna för 2013

Per-Olov Rapp (S)

Kommunstyrelsens ordförande

Socialdemokraternas förslag till TA utifrån bokslut 2013

RESULTATRÄKNING (belopp i tkr)	Bokslut 2013	Strat. Plan -14 +beslutadeTA	Prognos feb-14	Socialdemokraternas Bokslutsförslag
Verksamhetens intäkter	252 151	260 437	260 437	260 437
	29 940			
Verksamhetens kostnader	-1250674,088	-1 304 792	-1 305 382	-1 307 882
Avskrivningar	-51 222	-55 773	-55 773	-55 773
Verksamhetens nettokostnader	-1 019 805	-1 100 128	-1 100 718	-1 103 218
Skatteintäkter	839 004	855 680	855 891	855 891
Generella statsbidrag och utjämning	252 457	259 160	264 993	264 993
Finansiella intäkter	4 688	4 178	4 178	4 178
Finansiella kostnader	-11 239	-14 174	-14 085	-14 085
Resultat före extraordinära poster	65 106	4 716	10 259	7 759
Extraordinära intäkter				
Extraordinära kostnader	65 106	4 716	10 259	7 759
Årets resultat	65 106	4 716	10 259	7 759

Beslutade TA under 2014

Ekofestival	75	2014-01-09 §4
Vänortsföreningen Sala-Pao	25	2014-01-09 §7
Djurskyddet Hitta katten	8	2014-03-13 §47
Silverstaden IBK	300	2014-03-13 §45
Salafestivalen förlustgaranti	65	2014-03-13 §60
Grönt kompetenscentrum	400	2014-03-13 §54
	873	

Förslag bokslutsöverföringar drift

Underhåll Ösby	2 000
Civilförsvaret	500
	2 500

2014-04-01